

Södermanlands-Nerikes Nation
Majhälsning till landsmännen 2013. Årgång 86.

Innehåll

Några ord från redaktörerna	3
Från höst till höst	4
Från vår till vår	6
Nationens ekonomi år 2012	16
Bryggan sommarklubb – 20 år ung	18
De som aldrig glömmet hembygden	24
Jag spelar som Orfeus! – Om Ulf Peder Olrogs skaldekonst	28
Engelska villan – Några bidrag till historieskrivningen vid dess hundraårsjubileum	33
In memoriam – Gunnel Forsberg Warringer	46
Ämbetsmannaförteckning hösten 2012 samt våren 2013	48

Majhälsning till landsmännen startade 1928. Den utges sedan 1974 av Södermanlands-Nerikes nations seniorförening. Register för tidigare årgångar finns i Majhälsning 1937, 1947, 1957, 1967, 1982, 1992, 2002 och 2012.

Majhälsningen distribueras genom
Södermanlands-Nerikes nation
S:t Olofsgatan 16
753 12 Uppsala
Tel. 018-15 40 60
Fax. 018-15 40 64
E-post: sekr@snerikes.se

Seniorföreningens styrelse

Ordförande

Hans Franzén

Ledamöter

Marita Bildt
Magnus Danielson
Johan Graffman
Peder Johnson
Alexander Ledin
Erik Strömberg

Inspektör

Johan Åqvist

Skattmästare

Martin Fors

Förste kurator

Lukas Holmberg

Redaktörer

Morgan Malm
Mats Hellström

Seniorföreningen är öppen för nya och gamla landsmän och landsmaninnor samt andra intresserade och gynnare av nationen. Detta betyder, kära Södermaland-Neriking, att just du kan uppmana de vänner som gärna följer med på nationens fester att bli medlemmar i vår förening. Föreningens bankgironummer är 5613-0032. Medlemsavgiften är 90 kr för årsbetalande och 700 kr för ständigt medlemsskap.

Landsmaninnor och landsmän!

Ni håller ett nytt nummer av Majhälsningen i er hand. I glädjeruset över det ansvar vi fått som nya redaktörer har vi tagit i ordentligt. Årets utgåva är fylld till bristningsgränsen!

Förutom Förste och Andre kurators redogörelser för det gångna året och nationens ekonomi bjuder vi på en tidigare publicerad, prisbelönt och nu uppdaterad artikel om nationens lokalföreningar, skriven av Hanna Henryson.

Vi uppmärksammar också flera jubilarer, dels Bryggan som i år firar 20 år, dels skalden och landsmannen Ulf Peder Olrog, som för 75 år sedan för första gången beträdde nationens tiljor.

Slutligen bjuder Magnus Danielson oss på en exposé över en kär hundraåringstillsvaro i nationskvarteret.

Till sist en hälsning från ordförande Hans Franzén till förra redaktörerna Mikael J Zaar och Eva Skarp:

”Tack Eva och Mikael för det fina arbete ni lagt ner under de år som ni varit redaktörer för Majhälsningen! Ett jättejobb som för oss andra bara flutit på i det tysta, med undantag för en och annan diskret påminnelse till dem av oss som haft i uppgift att lämna redaktionellt material. Ett stort tack!”

Hans Franzén

Vi som nytillträdda redaktörer vill från vår sida tacka Frasse och övriga styrelsen för förtroendet. Trevlig läsning!

Mats Hellström och Morgan Malm
Redaktörer

Från höst till höst

av Seniorföreningens ordförande Hans Franzén

Höstgasquen den 8 oktober 2011 (ja det är ju faktiskt där min krönika börjar) blev en höjdare! Det var verkligen knökfullt i festsalen och kommittérummet utnyttjades fullt ut! Det är så det ska vara och då känns det att vi är på gång!

Under eftermiddagen hade vi genomfört årsmöte och valt in Erik Strömberg som ny ledamot i styrelsen. Därmed sänktes medelåldern ett snäpp, vilket är viktigt då Seniorföreningen ska vara ett forum för alla, från den dagen man slutar vara en aktiv student. En bro mellan nationen och Seniorföreningen är Mentorsprojektet eller Snerikes Akademi, som den kom att kallas. Akademin, som är ett samprojekt mellan Seniorföreningen och Nationen, hade sin första träff i november.

Det blev en fantastisk start med deltagare från Swedbank, UD och rekryteringsföretaget Novare. Mingel, sittning och paneldiskussion på temat anställbarhet, suveränt ledd av Daniel Procheus! Ett 70-tal landsmanninnor och landsmän var

där, inspirerades och knöt kontakter! En kanonstart på ett projekt som kommer att kunna drivas och utvecklas hart när i det oändliga! Den 1:a maj var det åter dags för kamratmöte. Ett välbesökt Högtidslandskap i puben avlöstes av en härlig sittning i fylld festsal! Höjdpunkten var givetvis Mohrens sista suck med Proinspektör i sin paradroll! Detta kan bara ske på Sörmlandnärke, denna märkliga Nation med alla dess kulturbärare! Efter HB och nationsexercis på Pollacksbacken avslutades dagen med "slänggrogg" och sexa på den bästa av nationer!

Ytterligare ett Akademimöte ordnades med framgång och inom Seniorföreningen intensifierade planeringen inför kommande Höstgasque. En viss oro fanns naturligtvis för att det skulle bli svårt att fylla festsalen igen bara 6 månader efter Kamratmötet. Oron visade sig vara obefogad och vi fyllde festsal, kommitté och Gustavianska, där Seniorkören höll eget hov! Härlig underhållning var det och det blev helt enkelt ett fan-

tastiskt kalas! Tack klubbverk och övriga funktionärer för fantastiskt fint genomförande och tack alla medlemmar/gäster som gjorde att det blev så kul!

Men visionen, då! Hur blev det med den? Akademin/Mentorsprojektet är ett viktigt område som vi prioriterar. Dels har Nationen ökat antalet funktionärer som arbetar i projektet, dels kommer Seniorföreningen att öka sin operativa roll. Vi hoppas också kunna utnyttja sociala medier som LinkedIn och Universitetets Alumninätverk och genom dessa öka kontakter mellan snärkingar i olika åldrar och verk samma i olika branscher. Tänk att

snabbt kunna hitta t.ex. ”snärkingar som läst ekonomi, jobbar med marknadsföring och är intresserade av att erbjuda ett mentorskap”. Det vore väl fantastiskt!

Tack för att du tagit din tid att läsa min lilla krönika! Nu hoppas jag att vi kommer att ses på Höstgasquen den 12 oktober och att du känner många trevliga gamla Sörmlandnärkingar som du kan locka med dig dit. Då kommer det åter att bli knökfullt! Och då ska vi ha riktigt, riktigt roligt på den bästa av nationer.

Hans Franzén
Seniorföreningens ordförande

Inspektör Johan Äqvist, ordförande Hans Franzén samt hedersledamot Per Ström mobiliserar trupperna inför årets stora kottkrig.

Från vår till vår

av Förste kurator Lukas Holmberg

I Majhälsningen från 1945 konstateras att nationsåret skiljer sig från kalenderåret såtillvida att nationsåret sträcker sig från vår till vår med valborgsmässoafton som nationens egen nyårsafton. Det var utan tvekan fortfarande sant fortfarande under nationsåret 2012/2013. Åtminstone från mitt perspektiv fanns dessutom en nationens egen julafton: måndagen den 2 april då Landskapet valde mig till förste kurator och Jonas Kagebeck till tredje kurator. Det

var nog tur att detta hände just 2012 och inte 1945, eftersom påskhelgen följde samma vecka och det förväntansfulla fånleende jag konstant bar de kommande veckorna knappast hade levt upp till fyrtiotalets uppfattning om passande ansiktsuttryck i samband med högtidlighållandet av Jesu död.

Jag är medveten om att det är kutym att händelser redogörs för i kronologisk ordning i den här

Förste kurator Lukas Holmberg med fru inspektor Anna Karin Åqvist.

texten, och att antalet referenser till fyrtioalet hålls till ett minimum. Jag vill försäkra läsaren om att jag planerar att hålla mig till detta men måste först få backa bandet en sista gång, eftersom ett evenemang annars skulle saknas i både denna och föregående års berättelse om året på nationen: Damsupén, som hölls den 31 mars. Temat för kvällen var ”Festivaler” och anmälningslistan blev fulltecknad lika snabbt som någonsin tidigare i festivalbranschen. Kvällens tillförordnade klubbmästare David Sjögren och nationens herrar bjöd damerna på en mångsidig och oförglömlig upplevelse. Kvällen blev en succé av det slag som trivs bäst med att inte beskrivas överdrivet ingående i Majhälsningen.

Efter påskledigheten hölls årsfest på Nylands nation i Helsingfors. Tillresta var kuratorerna Ella Stenson, David Fhürong och Anna Norrman med stipendiaterna Tove Åkerrén och David Sjögren samt Landskapets ordförande Tomas Källberg, som därmed kan tillräkna sig fler besök på vår finländska vänation än genomsnittsstudenten i Helsingfors.

Under april månad undergick nationskvarteret ett par förändringar.

En fontän placerades utanför Stavenowska huset och lagom till Valborg kunde nationen inviga sin nya uteplats. Dagen före valborgsmäsoafton, av dagens studenter kallad ”kvalborg”, slogs portarna upp för allmänheten, vars antal och humör omedelbart bekräftade det briljanta i att uppföra en permanent plats för nationens besökare att njuta av solen på. Uppsalastudenternas mottagande av uteplatsen fram till skrivande stund kan inte beskrivas som annat än en dundersuccé. Den bidrar mycket positivt till både aktivas och gästers upplevelse av nationshuset, vilket har den trevliga bieffekten att nationens omsättning ökar.

Så kom Valborg med mösspåtagning, högtidslandskap och den numera väletablerade traditionen med champagnegalopp. Jag vet inte om Våren föredrar att bli hälsad med elst mössviftning och mässingsmusik eller av ett gigantiskt, dansande folkhav. Jag kan dock konstatera att den inte behöver välja på Södermanlands-Nerikes nation. Jag vågar också påstå att valborgsmäsoafton framförallt är vårglädjens dag, och ingen kan väl ifrågasätta glädjens närvaro på en fest som gör av med mer än en flaska champagne (näja) i sekunden?

Nationens medlemmar samlades den 1 maj mangrant till majmiddag med kamratmöte. Festen var fullsatt och de studenter som besökte sitt första kamratmöte fick sina förväntningar vida överträffade av den glada stämning som rådde vid högtidslandskapet, där Hans Franzén presiderade som hedersförstekurator, liksom av den mer solenna stämningen under ceremonin vid nationsgraven. På majmiddagen installerades Jan Gustavsson och Jonas Westerberg som hedersledamöter. Deras gemensamma tacktal blev mycket varmt mottaget av de sittande. Det blev också den uppsättning av "Mohrens sista suck" som bland andra proinspektör Erik Ingelsson stod för. Efter

många skratt, skönsång och många dödsfall på mycket kort tid följde småningom sedvanlig batalj och styrdans i solnedgången till Hornboskapens toner och därefter en trappsexa. Sammantaget var dagen mycket lyckad och alla närvarande fick anledning att se fram emot kommande majmiddagar och särskilt sådana med kamratmöte.

I maj stod nationen också värd för en del av festligheterna under studentorkesterfestivalen "STORK". Samma helg reste kuratelet till Lund för att delta i den årliga Tandem-tävlingen på sträckan mellan Lund och Göteborg. De vann visserligen inte tävlingen men vännerna i Lund var ändå imponerade.

Glada festdeltagare vid Kamratmötet ställer upp framför Universitetshuset.

Vårbalen stod snart för dörren och sedvanliga förberedelser påbörjades. Gäster från nationer och studentorganisationer utanför Uppsala reste mangrant till Lärdomsstaden och de mest ivriga av dem dök upp redan en vecka före balen. De belönades med en resa till hembygden, ledd av de internationella sekreterarna Julia Dankanich och Nadja Piironen.

När så den stora dagen äntligen kom var ingen besviken. I strålände solsken begick nationen sin vårbal. Klubbmästarna Elin Karlsson och Elisabet Lundqvist var redan varma i kläderna efter att ha ordnat en mycket uppskattad skottårsbal. Hur otroligt det än kan verka överträffade de sig själva och nationens landsmän och landsmaninnor fick stans bästa start på vad som kom att bli en lång och lycklig vårbalsnatt. Förste kurator Ella Stensson och Tredje kurator Anna Norrman avtackades med stående ovationer och undertecknad tillsammans med Jonas Kagebeck installerades som deras efterträdare.

I slutet av maj, när Uppsalas studenter som bäst behövde en påminnelse om det glada livet på andra sidan en avklarad tenta, slog sommarrestaurangen Bryggan upp

sina portar. Kön ringlade sig förbi V-Dala, vilket lovade gott för Uppsalas bästa sommarklubb. Brygganvärdarna Kenth Hellen, Alexander Giron, Deniz Gün och Simon Olsson hade redan erfarenhet av att bjuda Uppsalas studenter på roliga upplevelser och gjorde ingen besviken. Sommarrestaurangen har alltid varit populär men har ändå hittills aldrig varit i närheten av att vara så välbesökt som under sommaren 2012. Trots en kall och regnig sommar och ökad konkurrens gjorde Bryggan sitt överlägset bästa resultat hittills.

I juni reste andre och tredje kurator tillsammans med en stipendiat till Burschenschaft Arminia i Marburg. Förste kurator Ella Stensson var dessvärre förhindrad att följa med, då hon installerades som Curator Curatorum samtidigt som Burschenschaft Arminia höll sin årsfest. För ovanlighetens skull reste också fler än en Sneriking till St. John's College i Cambridge.

Den fjortonde juli var det tid för årets upplaga av Revolutionsgasquen. Många landsmän, landsmaninnor och nästan alla kuratorer vid andra nationer i Uppsala samlades till fördrink på den nya uteplatsen. Just när solen sken som

varmast och stämningen var som bäst stördes dessvärre de församlade av två mycket oborstade typer. Inspektör Johan Åqvist motade rådigt bort dem och lät låsa in dem i källaren under Backmanska villan, som efter att jordkällaren gått ur tiden tjänstgör som nationens Bastilj. Den nya lokalen visade sig mycket lämpad för ändamålet; den är ju minst lika anrik och obehaglig som jordkällaren någonsin var. En mycket lyckad gasque följde. Den avslutades visserligen i revolution men återigen var Inspektör rådig nog att välja rätt sida. Så kom det sig att kvällens gäster allihop klarade livhanken och de tillfångatagna bönderna släpptes fria under jubel och vapenskrammel.

I augusti flockades återigen studenterna inför terminsstarten. Som brukligt förberedde sig nationens ämbetsmän inför terminen genom att åka på sommarkongress till Barnens Ö. Efter en helg med både lek och allvar var nationen redo att ta emot anstormningen av nya studenter. Ännu märks inga negativa konsekvenser av kårobligatoriets fall och recentiorerna flockades till nationen. Två mottagningar och en Recentiorsgasque hölls, allihop helt fullsatta.

Nationens teaterförening var under hösten ovanligt aktiv. Flera uppsättningar gjordes både på nationen och annorstädes när nationens kalendarium inte förmådde rymma

Marsch mot Universitetsbuset under böstens recepmottagning.

all scenkonst. Särskilt uppskattade var uppsättningarna av *Cloud Nine* och Shakespeares *Hamlet*. En succé var också ett annat evenemang av en nationsförening: IF Trikadiens numera regelbundna ”Beer Pong Open”, en heldagstävling i sporten Beer Pong, som IF Trikadien importerat från det amerikanska studentlivet. Tävlingen har på kort tid blivit en enorm succé som blir fulltecknad av ivriga deltagare nästan lika snabbt som vårbalen.

I oktober höll Seniorföreningen sin populära Höstgasque. Festsalen var i vanlig ordning fullsatt. Åtminstone fem årtionden av Snerikingar fanns representerade, med en i det närmaste jämn fördelning av representanter från decennierna, och alla verkade trivas i varandras sällskap. Således var Höstgasquen en framgång både sett till antal sittande men också för att den blev ett lyckat möte mellan många olika generationer Snerikingar. Festen fortsatte till klockan fyra på morgonen med styrdans i festsalen och sittsexa i Eskilstunarummet.

Veckan därpå hölls Herrmiddag med Harry Potter-tema. Klubbmästarna Tove Åkerrén och Evelina Sjöblom, tillsammans med nationens damer, bjöd herrarna på en

magisk kväll med många lekar, tävlingar, sång och skratt. Festen fortsatte precis som veckan förenatten lång och likheterna festerna emellan, såsom den höga nivån av glädje bland gästerna, var fler än skillnaderna. Tove Åkerrén stod åter i händelsernas centrum i slutet av oktober, när terminens andra Landskap valde Tove till nationens Andre kurator för 2013.

I november höll nationen som vanligt Höstbal. Sedan några år saknas gås på menyn men varje spår av besvikelse hos gästerna var snabbt försvunnen när de insåg vilken enastående kväll klubbmästarna hade komponerat åt dem. Talet till kvinnan hölls förtjänstfullt av Erik Stagegren. Även nationens vänner på Blekingska nationen i Lund höll bal i november och kuratelet reste dit med två stipendiater och en ämbetsman.

Innan månaden var slut hann Södermanlands-Nerikes akademi hålla höstträff på temat ”Vad är din karriär?” De lyckliga medlemmar som valts ut att delta fick träffa representanter från både privat och offentlig sektor och lyssna till såväl paneldebatt på temat som inspirerande berättelser om hur en karriär kan byggas. Tidigare Förste kurator

Fem decennier av Snerikingar samlades till en fullsatt höstgasque..

Annika Malmberg Hamilton agerade moderator mycket framgångsrikt och de närvarande fick en trevlig och givande kväll.

Hösten fick en värdig avslutning i Luciagasquen. I en proppfull festsal tackades Andre kurator David Fhürong för sitt år i ämbetet och Tove Åkerrén installerades. Tomas Källberg fick motta utmärkelsen "Årets Sneriking" för sitt aldrig sinande engagemang för allt som rör nationen, särskilt för sitt sätt att gärna åta sig uppgifter som andra inte kan eller vill utföra och som utan honom knappast blivit gjorda. Kvällen fick en fin inramning av körens mycket vackra luciatåg

och av Hornboskapens svängiga julmusik.

Julens antåg och uppehåll vid universitetet innebar inte att nationen bomrades igen. Under hösten hade nationsfullmäktige valt att tillsätta Kajsa Karle och Christina Åqvist som värdar för Arne Weises julrestaurang, och julrestaurangen, som de senaste åren dalat i popularitet, fick ett enormt uppsving i deras regi. När verksamheten återgick till det normala i januari kunde nationen se tillbaka på många lyckade och välbesökta kvällar, där särskilt juldagen, nyårs-afton och julborden varit uppskattade bland gästerna. Verksamheten

gjorde dessutom fina ekonomiska resultat, så att Christina och Kajsa utan tvekan kan sägas ha bevisat för dem som tvivlade att det ur alla perspektiv var en god idé att hålla öppet under julen.

I januari hölls nationskonvent i Uppsala med nationerna från Lund och Uppsala. Intressanta och välplanerade diskussioner dagtid varvades med intressanta, mer spontana diskussioner kvällstid vid konferens- och middagsbord. Södermanlands-Nerikes nation stod värd för helgens bankett och imponerade storligen, särskilt på de Lundakuratorer som inte tidigare sett insidan på det rosa slottet. God mat, en vacker festsal och vårt anorlunda sångboksregister bidrog till gästernas nöje. Värdefulla diskussioner, hög stämning och trevliga lokaler utanför den egna studentstaden fick också nationens ämbetsmän njuta av på vinterkongressen senare samma månad. Ett tjugotal minusgrader till trots var stämningen varm och lovade ännu en lyckad termin.

Några veckor senare välkomnade nationen nya recentiorer med mottagning och gasque. Trots ett lägre antal nya studenter vid universitet än vid höstterminens start var

tillställningarna välbesökta och mycket uppskattade.

I mars var det för första gången på tre år dags att hålla Gyllenhielmsgasque. Inspektorsskiftes- och skottårsbal hade de två föregående åren konkurrerat ut festen, men nu var det alltså återigen dags att i smoking be om ursäkt för kastad frukt. Gästlistan var den längsta på många år och klubbmästare Wilbrand och Ebbesson bjöd på en tillställning som knappast lämnade någon besviken. Temat var ”baklänges” vilket märktes både i program och i dukning. Efter en viss förvirring inför uppochnedvända bestick fann sig gästerna med glädje i att äta efterrätt först och sjunga ”Ushiamaja” sist. Stämningen var hög och kvällen lär bli ihågkommen lika länge som någon bal.

Den 1 april var det så dags för vårterminens andra landskap. När ordförande Källberg förklarade mötet avslutat hade landskapet beslutat att kalla inte färre än fyra personer till hedersledamöter: avgående skattmästare Martin Fors, socialförsäkringsminister Ulf Kristersson, prorektor Anders Malmberg och tidigare chefen för kart- och handskriftsavdelningen

på Carolina Rediviva, Viveca Halldin Norberg. I skrivande stund har samtliga hörsammat kallelsen och de kommer således att installeras på Majmiddagen. Dessutom valde landskapet att välja David Sjögren till Förste kurator och Andreas Winnberg till Tredje kurator för nästa läsår. Jag önskar dem varmt lycka till och är övertygad om att nationen under kommande år är i mycket säkra händer.

Därmed är berättelsen slut för denna gång. Jag sneglar återigen på texten från 1945, där de sista raderna ägnas de personer som bidragit med gåvor till nationen under året. Det är fortfarande högaktuellt att rikta varma tankar till nationens välgörare. Under det gångna året har nationen fått motta många frikostiga donationer till olika projekt, särskilt till inköpet av en ny fana och katalogiseringen av nationsbibliotekets specialsamling. Lyckligtvis eller dessvärre finns här inte utrymme att nämna alla som skänkt till nationen. Lyckligtvis eftersom nationen är mycket lyckligt lottad som har så många som kan tänka sig att bidra när de egna resurserna inte räcker till. Dessvärre eftersom dessa personer förstås förtjänar både varma tack och uppmärk-

samhet för sin frikostighet. Tack vare dessa donatorer har nationen kommit mycket närmare att kunna ersätta den provisoriska fana som vi för närvarande dras med. Likaså kan nationens medlemmar se fram emot utgivningen av den bok som katalogiseringsprojektet är tänkt att resultera i. Projektet är i skrivande stund helt bekostat av donationer. Jag vill ta tillfället i akt att framföra nationens varma tack till alla som har bidragit under året och hoppas att nationen skall kunna tacka sina välgörare bättre i ett annat forum.

Förutom donatorerna finns förstås många andra som är värda ett tack för sin generositet. Jag vill tacka alla som i rollen som ämbetsmän, gäster och aktiva bidragit till att nationen kan lägga ännu ett lyckat år bakom sig. För den oinvidige måste det vara otroligt att en studentorganisation efter 400 år fortfarande kan stå för underhållning och förplägnad i toppklass, erbjuda boende och stipendier åt otaliga studenter, organisera teaterframträdanden, driva nattklubb och skapa kultur i form av körsång, musik, tal, medlemstidning, bildkonst, visor och spex. Efter snart ett år som Förste kurator framstår det inte längre som otroligt, men fortfarande helt fantastiskt. För mig

har det här året inneburit oslagbara upplevelser och ett ofantligt utbyte med enastående duktiga, roliga och framstående personer inom nationens sfär. Med enorm tacksamhet

gentemot nationen, och gentemot alla som förgyllt och bidragit till detta år, lägger jag ned pennan för denna gång.

Lukas Holmberg
Förste kurator

Seniorföreningens traditionsenliga

HÖSTGASQUIE

kommer att gå av stapeln den

12 oktober 2013

Kom tillbaka till nationen!

Kontakta gärna dina samtida nationskamrater
och se till att de också följer med.

Ju fler desto roligare, ju oftare desto bättre!

OBS! Önskar du anmodan till Höstgasquen vänligen sänd
din e-postadress till senior@snerikes.se, då sådan ej längre
skickas i pappersform.

Nationens ekonomi 2012

av Andre kurator emeritus David Fhürong

Kära landsmän och landsmaninor. Ännu ett år i nationens anrika historia har passerat. Om vi börjar i slutet kan vi konstatera att nationen under 2012 gjorde ett positivt resultat med 620 000Tkr kr. Det var ett hektiskt år med många spännande saker som hände. Vi började året med att flytta kursorsexpeditionen från vinden på nationshuset till bottenvåningen på Brundisium (i Medborgarskolans gamla lokaler). I samband med detta gjordes det investeringar i nya kontors- och konferensmöbler samt i ett antal nya datorer.

Under våren färdigställdes den nya uteplatsen som är belägen i trädgården nordväst om nationshuset. Den stod färdig till Sista april-firandet, som i vanlig ordning var en succé. Under tiden glada studenter dränkte varandra i billigt mousserande vin hölls traditionsenligt både högtidssil-lunch och högtidslandskap. Dagen efter var det dags för Majmiddag med kamratmöte. I och med kamratmötet var det också dags

för det andra högtidslandskapet på två dagar. Ekonomiskt var firandet kring sista april en lysande affär och är en av anledningarna till det fina resultatet nationen visar upp för 2012. I samband med uteplatsens färdigställande visade det sig dock att den kostat en hel del mer än budgeterat. Förvaltningsdirektionen, som ansvarade för projektet, bad därför om ett lån på 750 000 kr, vilket också beviljades. Dessa pengar efterskänktes senare till Förvaltningsdirektionen vid bokslutsgenomgången för 2012.

Under våren bedrevs också tisdagsklubben med högt tempo samtidigt som nationens uppskattade uthyrningsverksamhet fortsatte i den fina riktning som den haft de senaste terminerna.

Den enskilt viktigaste posten för det goda resultatet var nationens sommarrestaurang Bryggan som trots en regnig sommar gjorde väldigt bra ifrån sig. Menyn under sommaren var inriktad på fisk och skaldjur och sommarrestaurang-

värdarna hade satsat på att höja kvaliteten på maten ännu ett snäpp från föregående år. Bryggan slog nytt rekord både i omsättning och i resultat. Resultatet hamnade på närmare 1,1 miljoner kr.

Under hösten tog Septemberbryggan vid och även den visade upp fina resultat. Efter en fullproppad vår var det mer vanliga rutiner som gällde under hösten, med sedvanliga programvärdsaktiviteter och de traditionella festerna, såsom Recentiorsgaque, Seniorföreningens Höstgasque, Höstbal samt Luciagasque. Hösten gick precis som våren väldigt bra ekonomiskt, även om resultatet inte riktigt nådde upp till föregående år.

Vi har en rad positiva år i ryggen när vi stänger 2012 och det känns bra inför framtiden. De kvalitetshöjningar som successivt har genomstrukt nationen visar sig nu i de ekonomiska resultat som nationen kan visa upp. Restaurangen serverar god mat, klubben (våra kära tisdagar) är välbesökt och våra gasquer och baler är alltid fullsatta och Uppsalas bästa!

Då även balanserna och kassorna ser bra ut efter 2012 hoppas vi på många nya investeringar under 2013. Jag vill passa på att igen önska sittande Andre kurator Tove Åkerrén lycka till. Glöm inte att njuta av och ta vara på den förhoppningsvis bästa tiden i ditt liv!

David Fhürong
Andre kurator 2012

Bryggan sommarklubb – 20 år ung

av Mats Hellström

Den 21 maj slår Bryggan upp sina portar för 20:e sommaren i rad. Och trots att 20 år är en lång tid för ett klubbkoncept har det aldrig gått bättre – förra sommaren var den mest framgångsrika någonsin. Men hur började det, och vad har sommarklubben betytt för nationen under åren? Majhålsningen har talat med några av de personer som varit med och format fenomenet Bryggan.

För att förstå Bryggans ursprung bör man egentligen börja på Smålands nation. Här hade den legendariska Club Dacke i flera decennier haft en särställning som Uppsalastudenternas självklara vattenhål under somrarna. Även Snerikes hade vid ingången till 90-talet en etablerad sommarrestaurang, men i en någon mindre skala. Sommaren -92 renoverades puben, vilket medförde en hel del störningar i verksamheten. Både Eskilstuna- och Örebro rummen hölls stängda. Den enda baren var belägen i festsalen, samtidigt som det fanns en uteservering direkt på gatuplan utanför stora entrén, men utan bordsservering. Samtidigt fungerade pubingången precis som tidigare somrar som entré.

Några i sammanhanget goda somrar för Snerikes sommar-

restaurang följdes därför av ett riktigt svagt resultat sommaren -92. Samtidigt hade Club Dacke utvecklats till en verksamhet som allt mer kommit att likna de civila klubbarna, både i pris och stil. Allt detta ledde till att några personer inom nationen började inse att det var läge för en mer radikal förändring av Snerikes sommarverksamhet. En av dessa nationsaktiva var Jens Johnsson.

– Utan sommaren -92 hade vi inte börjat tänka i banor av att något nytt behövdes, berättar Jens. Men i det läge som uppstått kändes det självklart. Jag och Jonas Vestin bestämde oss därför för att söka sommarrestaurangen -93. Vi hade från början enats om att ingången måste vara från S:t Larsgatan, för att gästerna ska känna att de ”kliver rakt in i festen”. Med den utgångspunkten kontaktade vi före klubbmästaren Lennart Wal-

lander som var känd på nationen som en riktig idéspruta.

Att kontakta Lennart Wallander visade sig vara ett genidrag. Efter bara några veckor kunde Lennart leverera både namn och koncept för den nya sommarrestaurangen. Jens, Jonas och de två andra Brygganvärdarna Mats Johansson och Anders Hessel drog snart igång en massiv reklamkampanj som bland annat bestod av tre olika affischer, flyers och vip-kort. Snart började folk prata om Bryggan, så pass mycket att det inför premiären blev problem att rekrytera personal – nästan alla som blev tillfrågade hade redan bestämt sig för att gå

på premiären som gäster. Och premiären blev kaotisk, minns Jens Johansson, men också ”förbannat rolig”.

– Det kändes fantastiskt skönt med tanke på allt jobb vi lagt ner, och efter den skepsis vi mött från vissa av nationens aktiva. Det mest otroliga var nog att vi lyckades konkurrera ut Club Dackes fredagar totalt. Trots att vi stängde en timme tidigare så hade vi alltid mer folk än vår granne.

Med hårt arbete, lägre priser, ett fräscht koncept och ett stänk av nyhetens behag hade alltså Bryggan från första sommaren blivit en självklar utmanare om titeln

Grillen – numera ett självklart inslag på Bryggan sommarklubb.

Uppsalas hetaste sommarklubb. Inför andra året fanns således redan ett framgångsrikt koncept och varumärke färdigt, inpräntat i varje students medvetande. Sommaren -94 blev därför en ännu större framgång, även denna gång med Jens Johnsson med vid rodret. – Vi satsade mer på köket och serveringen, hade temanredning och en helt fantastisk personal. Det mesta fungerade lite bättre andra året. Dessutom var det ju kanonväder och ett historiskt fotbolls-VM. En sjukt kul sommar, sammanfattar han.

Första kvällen på Bryggan är troligen det första stora minnet för många av de blivande Uppsalastu-

denter som anlänt till stan i augusti. Så var det också för Erik Isman, som med fyra år som Brygganvärd, och otaliga pass som vakt, är ett av klubbens mest kända ansikten.

– Jag var faktiskt på Bryggan allra första kvällen efter att jag flyttat hit 1997, berättar Erik. Jag minns att det var helt tjockt framför baren hela tiden och inte gick att beställa. Och att jag stod i kö till entrén. Det är nog enda gången jag stått i kö under hela min Uppsalatid.

Bryggan är människorna, pulsen, värmen, seglet, maten och drycken för de flesta. Men för dem som är djupt involverade i nationens ekonomi är Bryggan också något

En självklar samlingspunkt för många Uppsalastudenter under sommaren.

annat – en oerhört viktig intäktskälla som bara överträffas av terminsavgifterna. Under 00-talet låg vinsten för verksamheten mellan ungefär 450 000 och 750 000 kr vid bokslut. Pengar som gått rakt in i nationens totala ekonomi och varit en förutsättning för den breda verksamhet som nationen idag erbjuder. Ett annat plus är att nationen slipper betala de driftskostnader man annars skulle haft under sommaren, även utan någon verksamhet. Erik Isman menar dessutom att Bryggan ligger bakom nästan alla bra idéer som har fungerat och gett pengar till nationen.

– Bryggan var exempelvis först med att ta bort möjligheten att

själv skriva upp sig på vilket jobbpass som helst, till förmån för en lite mer professionell hantering av personalen. Man har också haft bartenderskolor och andra utbildningspass som terminsverksamheten kunnat dra nytta av resten av året.

Genom att utbyggnaden numera får stå kvar under september har terminsrestaurangen de senaste åren dubblat sina intäkter för september. Dessutom går Brygganvårdarna igenom hela huset inför varje sommar för att se om det är något man behöver investera i för att kunna driva en bra klubb, såsom ljud och ljus, grejer till köket eller servisen.

Efter flera utbyggnader kan numera omkring 1 000 personer äta, dansa och umgås på Bryggan samtidigt.

– Nationens verksamhet är cyklisk och starkt beroende av Bryggan. Går Bryggan dåligt sitter det därför ofta i under resten av året också, säger Erik Isman.

Ett i nationssammanhang ganska väl tilltaget bonussystem för Brygganvärdarna har bidragit till att nationen oftast haft lätt att hitta duktiga och meriterade nationsaktiva som varit villiga att ”offra” de cirka fyra månader av ganska tufft slit som det innebär att vara Brygganvärd. Inte minst har det bidragit till att flera personer valt att göra det igen.

– Man behöver erfarenhet för att lyckas riktigt bra. Det skulle vara tufft för nationen om man varje år behövde hitta fyra helt nya värdar, säger Erik Isman.

Det mest grundläggande i det lyckade konceptet är förstås att kunna erbjuda något som kan konkurrera med Uppsalas ”civila” alternativ upplevelsemässigt, men alltid till ett bättre pris. Att lägga nivån rätt är en nyckelfaktor, enligt Erik Isman.

– De år man försökt snåla in så har det ofta slutat med att slutresultatet blir sämre.

Alla år jag varit med har vi också satsat mycket på marknadsföring,

och slagit både vinst- och omsättningsrekord flera gånger. Många studenter är nya varje år och då måste man se till att man syns. Annars har man förlorat redan från början.

De senaste åren har flera stora förändringar gjorts. 2005 introducerades ”apberget” samtidigt som Bryggan fick en förlängning runt huset. 2009 köpte man ett nytt segel och 2012 investerade nationen i den stora stenlagda uteplatsen. Förändringarna har gjort att antalet tillåtna gäster under en kväll ökat dramatiskt vilket förstås påverkat omsättning, och även vinst, i en positiv riktning. De lite äldre nationsmedlemmarna minns kanske -98 när första seglet introducerades och -97 när grillen kom till – inslag som idag ses som helt självklara.

Men även kommunikationen har förändrats. En av de drivande i det arbetet är Deniz Gün, med tre somrar som Brygganvärd bakom sig.

– Inför 2010 satte vi större fokus på digitala medier. Det ledde till en del nya insikter om hur folk uppfattar och delar med sig av informationen, vilket gjorde det möjligt att genomföra smartare

marknadsföringsstrategier till året därpå, bland annat genom events, nya erbjudanden och ett förändrat utbud. Vi fick också in flera större sponsorer genom våra personliga kontakter. Den här förändringen har bidragit till att "vanligt folk" och tidningar nu jämför oss med andra krogar som BJ och Saluhallen. De har förstått att vi är väldigt seriösa och en stor aktör i sammanhanget.

Deniz minns en särskild händelse som blev ett uppvaknande för många på Bryggan.

– Det var på premiären 2011. Det var ett otroligt tryck vid entrén och kön gick ända ner till V-dala. Då insåg man vilken kapacitet vi har.

2012 skedde det som många kanske inte trodde var möjligt när Bryggans vinst efter bonusutbetalningar för första gången passerade en miljon, med råge dessutom. En glad överraskning, inte minst då notan för den nya uteplatsen blev klart större än beräknat. Men Erik Isman ser trots det stora möjligheter med investeringen.

– Puben kommer nu under våren att kunna välja om de vill ha bord utomhus, eller en bar. Det är ännu ett oprövat kort inom terminsver-

samheten.

I och med kårobligatoriets fall har det blivit ännu viktigare för nationerna att hålla sig i framkant och kunna erbjuda ett verkligt mervärde till studenterna. Och paradoxalt nog kan både Bryggan och Snerikes i sin helhet visa upp en både stabilare ekonomi och ett större engagemang bland medlemmarna än kanske någonsin. Bostäderna är fortfarande det viktigaste erbjudandet för många, men även konkurrenskraftiga klubbkoncept som Bryggan kan vara avgörande för att studenterna även framöver ska se nationsmedlemskapet och engagemanget som något självklart, menar Erik Isman.

– Genom Bryggan har nationen kunnat rekrytera många ämbetsmän och andra aktiva genom åren, och jag vet flera som blivit medlemmar i Snerikes efter att ha jobbat en sommar på Bryggan.

Nästa stora förändringar kanske får vänta några år till. Men redan till sommaren kommer Brygganutbyggnaden förlängas lite till mot parkeringen och det utlovas en bättre utomhusbelysning. Det lär krävas något alldeles särskilt av Uppsalas övriga nöjesliv för att få stopp på framgångssagan.

De som aldrig glömmet hembygden

av Hanna Henryson

På nationen finns en lång rad föreningar. Några syns ofta, som Hornboskapen och Kören, medan andra lever ett nästan osynligt liv, ibland så osynligt att det är svårt att veta om de verkligen existerar eller inte. Så har det varit med många lokalföreningar. Hanna Henryson har grävt i historierna kring föreningarna som skapats för att hylla, minnas eller sörja det som varit.

I begynnelsen skapades Södermanlands nation. Den levde och frodades i cirka två hundra år, tills Nerikes nation en dag svasade förbi och kokett viftade med ögonfransarna åt Södermanlands håll. De två nationerna slog sina påsar ihop och 92 år senare kunde de lyckliga tu äntligen flytta in i sitt alldeles egna, nya, rosa slott.

Nu blåste förändringens vind över Uppsala. 1900-talet medförde kvinnor på universiteten, studiemedel och nya högskoleutbildningar. Medlemsskaran fördubblades på ett par decennier, nationen svällde över sina bräddar och fick gå runt i poncho och stödstrumpor. Strax därefter var tiden inne för nationen att föda. Den kanske inte alltid särskilt bildsköna, men kända och festglada avkomman fick namnet lokalföreningar.

Storebror lokalförening, Wennerna från Nyköping (sedermera Vännerna från Nyköping, VfN), kom visserligen till redan omkring år 1870, men de flesta föreningar såg dagens ljus under de expansiva 1970- och 80-talen. IQ emeritus Håkan Tenelius grundade 1980 Vännerna från Västra Södermanland (VVS) med Katrineholms-trakten som upptagningsområde.

Han menar att föreningarna fyllde en viktig funktion på nationen: – Vi var ett 30-tal personer vid första festen, och det roliga var att landsmän dök upp som aldrig annars satte sin fot på nationen. Jag tror att somliga tyckte att det var lite läskigt att besöka nationens vanliga aktiviteter, men att det var okej med VVS, eftersom man var säker på att träffa folk man kände från gymnasiet.

Grundarna av VVS skapade traditioner och historik kring föreningen, och skickade då och då intervjuer till Aktuellt med den fiktiva grundaren Gloria Lübeck-Svensson, som alltid tog avstånd från både VVS och nationen på ett mycket oförskämt sätt. VVS hade en egen sångbok, liksom vissa av de andra lokalföreningarna. En av deras populäraste snapsvisor löd:

*I Bie och Floda man
blandar med soda
I Högsjö och Flen
man tager den ren
I Björkvik och Valla man
föredrar kalla
Men var man än är,
man dricker SÅ HÄR!*

Det var dock inte alla lokalföreningar som höll lika hårt på det där med traditioner och sånger. En gammal medlem av VfN hävdar att kopulation var det mest traditionella inslaget vid (eller förhoppningsvis efter) föreningens sammankomster. Flera av föreningarna hade ambitionen att marknadsföra nationen i hembygden, vilket klubbmästare emerita tillika grundare av Strängnäs Djäknar, Caroline Burén, erinrar sig att hon var med om att göra:

– Vi var på besök på Thomasgym-

nasiet några stycken och gjorde reklam. Någon gång utmanade vi också de andra föreningarna på brännboll. Men mestadels hade vi väldigt trevliga möten hemma hos Barbro Lewin.

Strängnäs Djäknar hade omkring 25 medlemmar och var därmed i samma storleksordning som de flesta av lokalföreningarna. När redaktör emeritus David Zetterstad 1984 skrev i Aktuellt att det borde finnas en förening för de sörmländska stockholmarna, tog det inte lång tid förrän Centralföreningen Vi från Stan hade bildats och blivit störst av alla lokalföreningar.

– Ett visst motstånd fanns i nationen, minns David, ”Ni stockholmare har ju en hel egen nation!” Vi svarade: ”Stockholm är Södermanlands största stad, och det är massor av stockholmare som är med i Snerikes.” Vi kallade oss därför ”Centralföreningen” och sa att begreppet lokalförening passade bättre för ”småstädernas” föreningar, för att retas med dem som menade att vi inte borde få finnas till.

Vi från Stan organiserade det första av Lokalföreningarnas

Nationsmästerskap, en tävling som återkom varje termin där en självskriven tävlingsgren verkar ha varit rulltrappsåkning. Hornboskapen gick i täten och spelade när lokalföreningarna tågade till den av Uppsalas gallerior som hade en rulltrappa, och UNT skrev naturligtvis en artikel om den stora nyheten.

Några år senare blev nationskaplan Sigrid Sundmark värvad till Vi från Stan på sin reccemottagning med hjälp av ett glas ljummen Vodka Explorer med en skiva falukorv som drinkdekorations.

– Efter en tid var det dags för oss reccar att bli bjudna på första festen, berättar Sigrid. Det hade redan hunnit bli vårtermin, alltså mitt i vintern, och vi fick fiska kräftor i Fyrisån! Förmodligen var det någon slags rebus som ledde oss fram till platsen, Järnbron, där en svart sopsäck fylld med kräftpaket hade sänkts ned. Jag och de andra släpade hem säcken till Snerikes och Tornrummet där Vi från Stan alltid hade sina fester.

I Tornrummet bildades 1982 en av de andra lokalföreningarna, Torshälla-Eskilstuna Kamratfören-

Torshälla-Eskilstuna Kamratförening, TEKF, vid vårsammankomsten 2012.

ing (TEKF). IQ emeritus Robert Axner påminner sig att det berodde lite på en tjej som han tyckte var ganska "tjusig":

– Jag och den här tjejen konstaterade på en sexa uppe i Tornrummet efter någon middag att vi båda kom från Eskilstuna och Torshälla och att det saknades en sådan förening. Den natten skrev vi ned stadgarna för den tilltänkta föreningen TEKF på pappersduken som jag stoppade i fickan. Efter en tid gjorde vi slag i saken och ordnade den första sammankomsten som jag minns blev sjukt lyckad och sedan var det hela igång.

Sedan denna händelse har TEKF levt vidare och är idag en av de få lokalföreningarna som fortfarande är aktiv, trots ordförande emeritus Mats Hellströms illustra beskrivning:

– TEKF förvaltar ett antal hembygds-klenoder, som tyvärr ständigt minskar då varje fest i snitt resulterar i en borttappad klenod. På så sätt kan man säga att föreningen på inmurat eskilstunesiskt vis är något självdestruktiv. För att inte säga självförgörande. Men det senaste året har detta glädjande nog vägts upp genom att TEKF återfunnit föreningens eget nationsband och reproducerat det,

samt till och med låtit rita ett helt nytt föreningsvapen med heraldisk Eskilstunakunskap som grund. Vapnet kommer att pryda TEKF:s nya flagga, som ska vara klar till nästa sammankomst.

Lillebror lokalförening, den absolut yngsta i raden, föddes år 2003 och heter Sodalitas Dominum in Sorundom Sumus (SDSS), vilket avser Sorunda socken i sydöstra Södermanland. Alldeles nyligen har dessutom Strängnäs Djäkнар återuppstått. Fenomenet lokalföreningar är alltså inte utdött, trots att vissa av de enskilda föreningarna verkar vara det. Av Vännerna från Nyköping syns idag mest en ordförandeklubba, som Biblioteksnämnden länge har använt.

Kamraterna från Örebro gör inget större väsen av sig längre. Kring Södertälje förening Telge Tokar står mest en doft av gamla kringlor och ett eko av det gamla mottot: "När humöret slokar – gå med i Telge Tokar!". Det krävs dock inte alltför mycket för att återuppliva en förening, enligt IQ emeritus Robert Axner:

– Det räcker ju med att man har gjort en sak ett par gånger så är det en tradition. I varje fall i Uppsala.

Jag spelar som Orfeus!

– Om Ulf Peder Olrogs skaldekonst

av Peter J Lind

Generationer svenskar har vuxit upp med Ulf Peder Olrogs sångskatt. 2013 är det 75 år sedan skalden och landsmannen Olrog kom till Uppsala för att studera. Detta uppmärksammar vi med ett akademiskt bidrag från Olrogkännaren, tillika tidigare Förste kuratorn å Stockholms nation, Peter J Lind.

Om man idag nämner namnet Ulf Peder Olrog för en person född efter 1970 möts man ofta av en förvånad min ackompanjerad av antingen motfrågan ”Vem är det?” eller påståendet ”Har aldrig hört talas om karl’n!”. Många känner dock igen hans visor, inte minst ”Bullfest”, och hans barnboksöversättningar (Klas Klättermus, Folk och rövare i Kamomilla stad, Teskedsgumman och Karies och Baktus). Likaså har de flesta hört talas om radiofenomenet ”Svensktoppen” och snabbundersökningsverktyget mentometerknappen. Även dessa ligger den gode Olrog bakom. Talar man med äldre generationer är dock Olrogs namn välbekant och flertalet av hans titlar känns igen. De spelades ofta i radio, inspelade av namnkunniga artister, och vissamlingar gavs ut i bokform.

Flera av Olrogs mest kända visor skrevs under den tid han var student i Uppsala och aktiv vid Södermanlands-Nerikes nation. Bland dessa visor kan nämnas ”Samling vid pumpen” (med denna slog han också igenom), ”Schottis på Valhall”, ”I Sparta och i Thebe” och ”Jag spelar som Orfeus”.

Olrogs texter innehåller mycket för en humanist att sätta tänderna i. Rimmen är ömsom fyndiga, ömsom av enklare art. Lärda referenser blandas med folkliga så det står härliga till. En visa som verkligen visar på detta är ovan nämnda ”Jag spelar som Orfeus”. Visan har varit föremål för akademisk (litteraturvetenskaplig) analys av under-tecknad och här följer ett kortare sammandrag av detta arbete. Först bjuds dock på visans text:

*Jag spelar som Orfeus
fast jag är född i Oxlösund
Mitt Hellas är Björkvik,
mitt Hades Lövlund.
Hans lyra var bra
men mitt dragspel är nog lika bra
Kom hit alla drängar,
kom hit hjälp mig dra.
Se korvgubbens lykta
vars fladdrande sken
Mig minner om månskenet
över Aten
Jag spelar som Orfeus,
Apollon ligger nog i lä
Det gör Calle Jularbo me!*

*Ett fyrspann med pantrar
styr in i Näsby gårds allé
Det är fader Bacchus,
stäm upp Evoe.
Styr fram till estraden
med allt ditt mytiska patrasck
Kom hit ska jag bjuda
på kaffe med kask
Sen hör jag silenernas
rusiga skrik
Och gläfsset från lanthandlarns
brunstiga tik
Jag spelar som Orfeus
fast jag är född i Oxlösund
För greker i Flen och Lövlund!*

Olrogs hemtrakter i och kring Oxlösund liknas vid Grekland och textjaget, Edvard Rosenblom, Olrogs alter ego, jämför sig själv

med Orfeus och, mer indirekt, i någon mån med både Apollon och Calle Jularbo.

Hela visan innehåller par eller motsatser som ger oss lyssnare tydliga kontraster att ställa mot varandra. Rosenblom gentemot Orfeus, den förra är dödlig, den senare son till en gud och då inte vilken gud som helst dessutom, han är son till Apollon (och därmed sonson till självaste Zeus!), konsternas gud. Rosenblom har alltså fått en släng av hybris när han hävdar att han trakterar sitt dragspel lika väl som Orfeus sin lyra och bättre än Apollon sitt instrument, samt att även den erkänt otroligt skicklige dragspelaren Calle Jularbo skulle ha mött sin överman.

Övermodet åsido är ändå de kontraster dessa figurer och platser bildar gentemot varandra det intressanta. Hellas och Hades ställs dels mot Björkvik och Lövlund, Grekland ställs mot Sverige och Södermanland, och dels mot varandra: Hellas är Grekland och Hades är dödsriket. Vidare, att Apollon ligger i lä kan vara dubbelbottnat; det kan, förutom hans instrumentfärdigheter avse hans två dygder: Känn dig själv och var måttfull. Rosenblom lever inte upp till någon av dessa två.

Vi möter också motsatsparet lyra-
dragspel. Änglar avbildas ofta med
lyror, likaså Apollon och Orfeus,
det är alltså "himlens" instrument.
Dragspel brukar å sin sida kallas
djävulens dito. En gentleman kan
spela dragspel men avstår, som Sten
Broman så fint lär ha uttryckt det.
Nästföljande rad kommenderas
"alla drängar" att bistå i dragandet
(av dragspelet). Till Orfeus hö-
rande drängar, eller för att använda
latinsk genitivform och äldre stav-
ning: Orphei Drängar. Här handlar
det alltså om parodi i flera lager;
mytologiskt och samtida: Orfeus
och Orphei Drängar samt Apollon
och Calle Jularbo.

Versens femte och sjätte rader
bjuder även dessa på motsatspar
där en profan korggubbes enkla
lykta får Rosenblom att minnas
månskenet över Aten. Vi bjuds på
två bilder där den ena är en gubbe
med låda på magen, enkelt upplyst
av en lykta (tänk fotogenlykta) och
den andra en vy där vi tittar upp
och ser en fullmåne över Aten, må-
hända ska Akropolisklippan tänkas
in i bilden.

Andra versens inledning berättar
om ett fyrspann med pantrar som
styr in på en gård. Pantern var ett
av den grekiska vinguden Diony-

sos(!) kännetecken. Märkligt dock
att Olrog väljer att skriva "fader
Bacchus" och inte "Dionysos" då
Bacchus är den romerska vinguden
och när "Dionysos" hade fungerat
lika bra i metern. Säkerligen rör
det sig om att Bacchus som namn
mer känns igen. Bellman gör på
liknande sätt i flera av sina texter
för övrigt.

Evoe är ett glädjerop som förkom
under fester till Bacchi ära, de så
kallade bacchanalerna. Kommer
Bacchus ska det givetvis ställas
till med bacchanal vilket framgår
i raderna tre och fyra där Rosen-
bolm erbjuder Bacchus och hans
"mytiska patrask" kaffe med kask
(med brännvin spetsat kaffe), inte
vin trots att Bacchus är vinets gud.
Ånyo en blandning av det mytolo-
giska och det folkliga med Rosen-
blom och kaffekask på ena sidan
och Bacchus och vin på den andra.

Raderna fem och sex ställer upp
motsatsparet silenerna och lant-
handlarens hund. Silenerna är
mytologiska figurer kopplade till
Dionysos och har sitt namn efter
Silenos, Dionysos lärare. Silenerna
torde alltså vara del av det i tredje
raden nämnda mytiska patrasket.
Mot "silenernas rusiga skrik" ställs
"gläfsset från lanthandlarnas brun-

stiga tik". Lanthandlaren är med all sannolikhet inte någon odödlig i Olympen hemmahörande figur och hamnar därför, som "husse", i skarp kontrast till silenernas herre Bacchus. Vidare ställer Olrog det höga mot det låga genom att låta lanthandlarens tik vara brunstig.

I visans slutrad får vi veta att Rosenblom spelar för greker i Södermanland. Tar vi då visans underrubrik, "Konstnärlig programförklaring av Rosenblom i stil med Karlfeldts 'Min sångmö är icke av Pinden, hon är av Pungmakarbo'."

i beaktande finner vi att den dikten avslutas så här:

Till gudarnes gårdar, de sällas,
slår diktens sjufärgade bro
sitt fäste bland myrtnar i Hellas,
bland rönнар i Pungmakarbo

Karlfeldt kopplar samman Dalarna med Hellas (Grekland) och likheten med Olrog är slående. Karlfeldt verkar mena att dikten kan skapa en bro mellan två till synes helt oförenliga platser (eller ting) och detta slår Olrog mynt av. Mot den karlfeldtska bakgrun-

ULF PEDER THORWALDSSON OLRÖG

Född i Stockholm, Engelbrekts förs 27 febr 1919. Föräldrar: ryttmästare Thorwald Olrog och Henvor André. Studentex vid Nyköpings HAL vt 38. Inskr i nationen ht 38. Fil kand vt 42, fil mag ht 44, fil lic vt 52.

Nationens musikanförare ht 40—vt 41, krönikör vt 43, ledamot av stipendienämnden ht 43—vt 45, senior vt 44.

Gift med fil kand Inga Schmidt 1946.

Ulf Peder Olrog ur Södermanland-Nerikes nations medlemsmatrikel.

den blir Olrogs greker i Flen och Lövlund antingen just greker, som på ett ögonblick transporteras från Grekland till Flen och Lövlund, eller så är grekerna i sagda södermanländska tätorter lika mycket greker som att den i Oxelösund födda Rosenblom är Orfeus.

I våra dagar, då bildning och kulturarv inte är några slagord, är det otroligt glädjande att Uppsala kommun under sena 2012 fattade beslut att namnge en plats i centrala Uppsala efter Olrog. Platsen återfinns på Dragarbrunnsgatan mellan Vretgränd och Bangårdsgatan (hittar man till irländska puben "Buddy's" och antikvarietet "Röda rummet" så torde platsen utan problem lokaliseras). Platsen kommer att invigas (i skrivande stund oklart hur) i slutet av maj innevarande år.

I syfte att uppmärksamma Olrogs plats och minne samlades en liten med tapper skara på undertecknads initiativ å Olrogs plats den 27:e februari, skaldens födelsedag, i år. Vål valda ord levererades och Olrogvisor avsjöngs. Tanken är att detta ska bli ett årligt återkommande evenemang. I syfte att vårda Ulf Peder Olrogs visskatt bildades av ett gäng sångglada gamänger Svenska Olrogsällskapet (S.O.S.)

efter en kväll med mat, dryck och Olrogsång en varm julikväll 2011. Platsen för denna uppslupna sammankomst var tornrummet å Södermanlands-Nerikes nation; var annars skulle man kunna avhålla en middag av sådant slag?

Vid det här laget förstår jag att läsaren är ivrig att läsa mer om skalden och hans verk och givetvis kommer här att lämnas tips för ytterligare läsning. Tyvärr är dock nedanstående titlar i någon mening inget urval utan tvärtom mycket av det som finns att läsa i ämnet. Det finns otroligt lite skrivet på Olrog och hans visor. Detta är samtidigt som det är sorgligt dock ett gyllene tillfälle för den dristige akademikern att bryta forskningsmark.

Norlén, Håkan, *Vi minns Ulf Peder Olrog: vänner berättar för Håkan Norlén, Noterat 19*, publikation utgiven av Svenskt visarkiv.
Svenson, Sven G., *Ulf Peder Olrog i Uppsala: några minnen*.

Engelska villan

– Några bidrag till historieskrivningen vid dess hundraårsjubileum
av *Magnus Danielson*

I hundra år har Engelska villan stått längs Rundelsgränd. Det är naturligtvis lätt att ta huset för givet, som en självklarhet, tryggt och stadigt med sin beständiga tegelfasad och gedigna smidesarbeten. Huset har dock hela tiden samlat på sig spännande upplevelser och bär på en rik historia. Om detta skriver Magnus Danielson med anledning av att Engelska villan i år firar hundraårsjubileum.

Nationens historieskrivning är framför allt knuten till universitetets framväxt och utveckling och i någon mån har kopplingen till hembygden skapat förutsättningar för att närma sig näringsliv och företagande i samhället. Genom sitt fastighetsägande i nationskvarteret, framförallt genom Engelska villan, har dock nationens historia på ett spännande sätt kunnat närma sig Uppsalas industrihistoria. Genom förvärvet av Rundelsgränd 3 korsas nationens vägar med både Upsala Ångkvarn, beläget förbi Islandsfallet nere vid ån, Jästfabriken, Svartbäckens brännvinsbränneri (där det populära kumminkryddade Upsala Aqvavit tillverkades), Upsala Valskvarn vid Vaksala torg, Upsala Ättiksfabrik – eller Slotts Industrier som det senare kom att heta – och Upsala Sidenväverier med flera.

Kanske är det ändå framför allt till S:t Eriks Lervarufabriker, med sin kakel- och tegelproduktion, som nationen genom Engelska villan har de tydligaste kopplingarna.

Uppförande och arkitektur

Vid tiden för Engelska villans uppförande hade arkitekterna huvudsakligen lämnat de tidigare så starkt omhuldade stilepokerna jugend och nybarock till förmån för nationalromantiken. Den hade inspiration från bland annat den engelska Arts and Crafts-rörelsen med namn som Baillie Scott och William Morris i förgrunden och, framförallt i södra Sverige, från dansk tegelarkitektur, men även från nordisk medeltid samt 1500-tals- och 1600-talsarkitektur. En direkt anknytning till den svenska traditionen märks där timmer

Engelska villan vid Rundelsgränd 3.

användes av arkitekten. De olika inslagen smälte samman i en ny-skapande arkitektur av ofta mycket hög kvalitet.

Byggandet i Uppsalas innerstad minskade betydligt under 1910-talet, men förutom Engelska villan tillkom några monumentala stenhus, vilka fick en nationalromantisk prägel. Här finner man exempelvis Kaniken, intill SF-biografen vid ån, Hantverksföreningens hus nedanför slottsbacken, gamla Folkkoleseminariet samt Telegrafstationen i hörnet där gågatan övergår i Kungsängsgatans biltrafik. I övriga landet finner man otaliga exempel, varav ett tidigt är Stockholms

stadion ritat omkring 1910, med inspiration från bland annat Visby ringmur. Det fick gärna vara lite borgligt i den mer mellansvenska nationalromantiken, inte sällan med vaktorn. Trappstegsgavlar och småspröjsade fönster, järnmidesornamentik och ekportar till den frilagda tegelfasaden är också typiska inslag. På villor och radhus från tiden finner man ofta timret som huvudmaterial och inte sällan sluttar taken brant under denna charmfulla stilepok.

Carl Westman var en av den nya generationens arkitekter i Sverige vid sekelskiftet och anses vara en av dem som kom att gå i spetsen för

nationalromantiken. Materialläktheten framhöll han som viktig, likaså en ornamentik som anknöt till vår egen natur. Han kritiserade 1890-talets akantusblad och lejon från orienten och framhöll i stället maskrosor och alternativ ur den svenska faunan. Vidare var han av den inställningen att hantverksmässig kvalitet var avgörande. När andra ansåg att arkitektens krav på former och uttryck skulle förfärdigas av yrkesskickliga hantverkare gick Westman ett steg längre. Han menade att arkitekten själv borde vara hantverkare, en individuellt och konstnärligt arbetande sådan. Detta var återigen tankegångar som härstammade från Arts and Crafts-rörelsen. Allt detta passade tidens övriga kulturströmningar väl och nationalromantiken fick god spridning, inte minst genom de engelska inslagen.

Engelska villan ritades 1912 av arkitekten Axel R Bergman (1877-1965). Bergman studerade under 1890-talet först vid Kungliga Tekniska Högskolan, men hade redan innan hunnit arbeta som murare. Som brukligt var vid denna tid läste han därefter vid Kungliga Akademien för de fria konsterna. Under åren 1902-1904 var han biträdande arkitekt vid

bygget av Nordiska museet under ledning av Isak Gustaf Clason och 1906 var han med om att skapa det vinnande förslaget i stadsplaneringstävlingen för Helsingborg. I Uppsala finner vi inga andra spår av Bergman förutom just Engelska villan, men genom detta hus fick han möjligheten att stärka de nationalromantiska stilförankringarna i staden.

Engelska villan är hållen i en tidstypisk nationalromantisk stil med såväl vissa medeltidsinfluerade drag, som en stark påverkan av de engelska idealen. Huset fick ett intimt format, mer likt en villa, men rymmer sex större lägenheter. Husets volym är samlad med två våningar och inredd vind under brutet tak. Huskroppen har en byggnadsdel förskjutet, ett grunt flygelarrangemang, som bidrar till den intima karaktären och, tillsammans med trapphustorn, burspråk, balkonger och smidda grönmålade räcken, ger en önskvärd variation. Tegelfasaden i skiftande röda nyanser, fick fält med mönstermurningar. Bostadshuset skulle vara hemtrevliga, inte högtidliga. Här finns ingenting av pompös nybarock, som annars i det nybyggda Fjärdingen. Huset har istället tydliga drag av den sam-

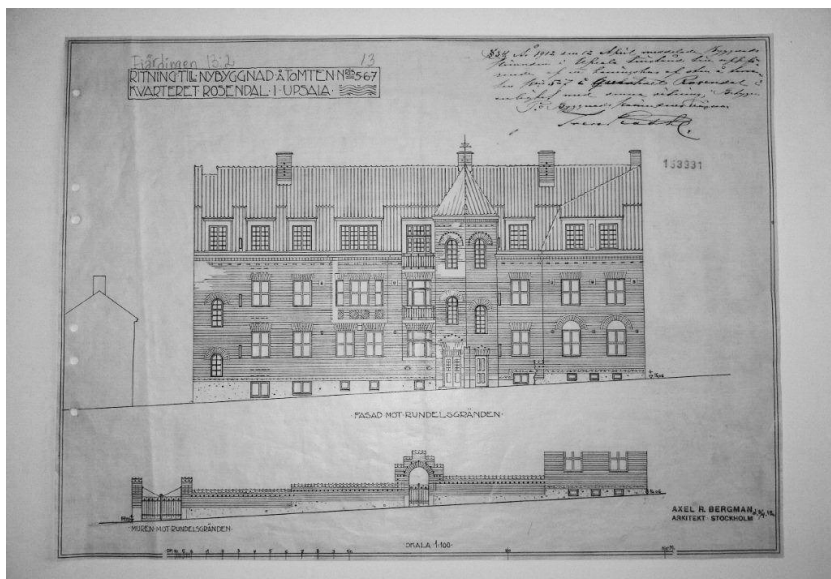
Husets baksida med fasadförskjutning, balkonger, burspråk m.m.

tida engelska villastadsarkitekturen, medan muren som skärmar huset mot gatan är i en nordisk tradition, utformad som borggårdshägnat kring en medeltida mälardalskyrka med stiglucka för att stärka kopplingen. Ursprungligen hade muren ritats med sluttande taktegel och stigluckan med trappstegsgavel, vilket fick ge vika för en spetsigare utformning och plåt. Järnsmiddetaljerna på mur och fasad visar på hög hantverksmässig kvalitet, liksom att den rika tegelornamentiken vittnar om kunniga murare. Även i mureriarbetet kan man se tydliga avsteg från den lite mer försiktigt smyckade fasaden på

ursprungsritningarna.

Det är tydligt att arkitekten trivdes med dessa formspråk. Bergman ritade ungefär samtidigt med Engelska villan även ett hyreshus vid hörnet av Karlbergsvägen-Vikingagatan i Stockholm, som han lät omgärdas av en putsad mur med stiglucka, bärande samma nationalromantiska formspråk. Ytterligare ett antal ritningar av honom uppvisar denna nationalromantiska prägel, med norra vattentornet i Oskarshamn som tydligt exempel.

Invändigt ger den oregelbundna och möblerbara hallen med sin

Fasadritning (notera skillnaderna, bl.a. i muren mot den uppförda)

höga axelpanel och spännande vinklar ett ombonat och inbjudande möte med lägenheten. Vardagsrummet har panel till midjan och stora väggfält för tapet. Dess stora fönster och balkong vetter ut mot den gamla idylliska trädgården, som man noga skyddat under byggnadsarbetet. Säkerligen hade arkitekten givit stränga order om detta för att ytterligare kunde stärka kopplingarna till den engelska inspirationsmiljön med William Morris eget Red House som bästa exempel. Golven i lägenheterna varierade mellan trägolv, ursprungligen helt dolda av dåtidens populära och mönsterrika

korkmattor, och fiskbensmönstrat parkettgolv i smalstavig ek med omgärdande listverk där eken accentuerades med band av ett mörkare träslag. Kakelugnar fanns i vissa rum och en del av dem finns kvar. Andra rum liksom trapphuset, åtnjöt redan ursprungligen centraluppvärmning från pannan i källaren.

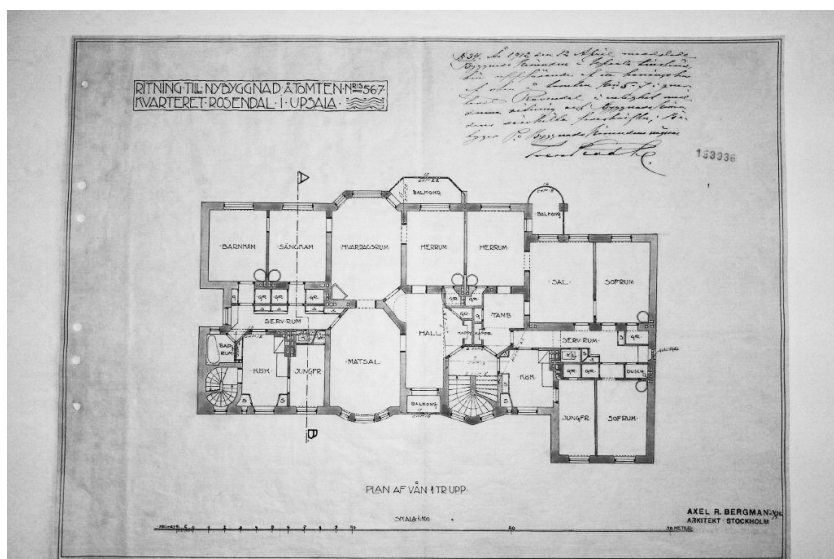
Från de tre större lägenheternas vardagsrum nås matsalen, med sina mindre väggfält, genom extra höga pardörrar och herrummet med sin enklare golvsockel och den självklara dörren direkt från hallen. Sängkammaren, som vetter mot

trädgården, är också nåbar från vardagsrummet och genom denna kunde man i de stora lägenheterna även nå barnkammaren, noga undandömd i det bortersta hörnet av lägenheten. Att huset var byggt för bättre bemedlade avslöjas, om inte förr, i de väl tilltagna förråd som på källarritningen markerats som vinkällare.

I övrigt inreddes huset med vad som kallades ”alla tidens bekvämligheter”, såsom elektriskt ljus, badrum och vattenklosett, gasspisar och ventilerade isskåp i köken, m.m. Man återfinner här också betjäntklockor, med hjälp av vilka man med ett knapptryck från

något av rummen kunde påkalla husjungfruns uppmärksamhet från köksregionen. En särskild vattenförsedd diskbänk av typisk kopparplåt finns också i serveringsgången. Där kunde disken smidigt hanteras och porslinet återställas i de väggfasta skåpen, utan att sysslan behövde blandas med övrigt köksarbete.

Husets byggherre och första ägare
Engelska villan med sitt röda tegel utan slanning eller puts utgjorde ett investeringsobjekt, samtidigt som det var en satsning för det nyetablerade S:t Eriks Lervarufabriker att introducera bolagets produkter på marknaden. Bola-

Planritning av våning 1 trappa (notera att paradvåningen har burspråk även i matsalen).

get, som bildades 1907, övertog den gamla S:t Eriks Kakelfabrik i Erikslund. Fabriken utvidgades sedan till att syssla med flera andra grenar inom lervaruindustrin, bl. a. kakelugnar och prydnadskeramik såsom urnor, vaser, tallrikar, m.m. 1909 uppfördes bolagets tegelbruk, där tillverkningsmetoderna ansågs vara moderna. Man tillverkade såväl handslaget som maskinslaget fasadtegel och hade specialiteter som ihåligt tegel och tegel av både massivt och mer poröst gods.

Taktegel sysslade man också med, framförallt enkupigt. Takteglet kunde levereras glaserat i olika kulörer, vilket var särskilt populärt i Stockholm, där Stockholms Stadion stack ut som ett viktigt exempel för bolaget. Handslaget taktegel i mörk färg var ett annat exempel på hur man tog upp konkurrensen från omvärlden. Bolaget kunde stoltsera med att kunna hålla tillverkningen igång även under de kalla vintermånaderna, ”vilket helt säkert intet tegelbruk i världen på denna breddgrad gjort förut”.

Till Engelska villan levererade man självfallet så mycket av kakel och tegel man kunde från fabrikena. Under sommaren 1913 fullbordades byggnaden och i skiftet av

september-oktober samma år bjöd S:t Eriks Lervarufabriker in till besök i huset för att marknadsföra sina produkter, en händelse som till och med omskrevs av UNT den 2 oktober.

Vid uppförandet av Engelska villan ägdes fastigheten av Fastighetsaktiebolaget Rosendal. En av tidens mest framtonade industriidkare i Uppsala var spannmålshandlaren, brännvinstillverkaren och kryddkramhandlaren H. W. Söderman, som ägde Upsala Ångkvarn, där Svartbäckens brännvinsbränneri fusionerats in som en viktig verksamhet, och där Jästfabriken ingick. Han hade även ett visst engagemang i S:t Eriks Lervarufabriker och kom att äga Fastighetsaktiebolaget Rosendal och från färdigställandet även bebo Engelska villans paradvåning i över 15 år.

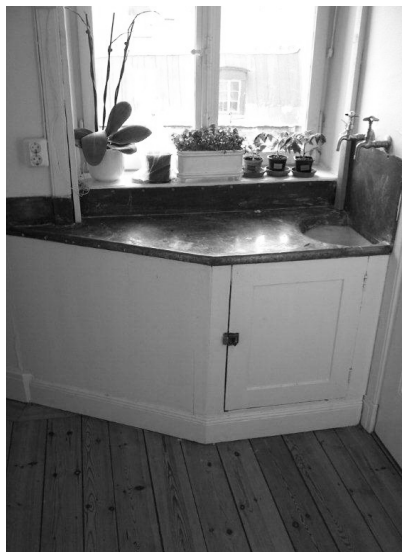
Nästa ägare till aktierna i fastighetsbolaget – och därmed huset – var Södermans industrikollega och svärson, direktör Martin Edlund. Edlund hade utvecklat ett ledarskap långt utöver det vanliga. Redan som 30-åring blev han VD för Upsala Valskvarn vid Vaksala torg. I detta bolag byggde Edlund upp ett konglomerat av företag, vari man kunde finna företag såsom

Upsala Ättiksfabrik (eller Slotts Industrier som det senare kom att heta), Upsala Sidenväverier, Upsala Margarinfabrik, Uppsala Bröd och Upsala Foder & Spannmål. Utöver detta var han även med om att starta Uppsala Flygklubb.

Nationen förvärvar fastigheten

Det fanns nog redan tidigt en stark önskan inom nationen att bli ägare till hela kvarteret Rosendal med dess särpräglade trädgård. Rutger Sernander (sedermera framstående växtbiolog och en av grundarna till Svenska Naturskyddsföreningen), förste kurator 1896-1897 och nationens inspektör 1923-1931, lär ha uttryckt hur glad nationen var åt att dess nationshus placerats i en gammal trädgård.

Redan 1917 gjordes försök att förverkliga ett framtida ägande av hela trädgården genom att nationens skattmästare deltog i budgivningen om framlidna ärkebiskopinnan Sundbergs gård. Man förlorade dock mot nyblivne professorn Ludvig Stavenow och fick ge sig till tåls ytterligare ungefär ett halvsekel. Nästa ansats, denna gång lyckosam, genomfördes 1927 när tomten med Gula villan, Chartago m.fl. byggnader förvärvades av sterbhuset efter änkefru Anna Geijer.

Diskbänken i serveringsgången.

Året därpå gjordes försök att förvärva den s.k. Bergmanska gården, tomten med Engelska villan, Backmanska villan och Rosendal matsalar m.m. av Fastighetsaktiebolaget Rosendal. Trots tidigare löften, rimligen av H. W. Söderman själv, gick fastigheten nationen förbi och landade under våren 1928 i händerna på direktör Martin Edlund. I gengäld erbjöd Edlund omedelbart nationen att antingen förvärva hela fastigheten Rosendal 13, eller räta ut de lite oregelbundna tomtgränserna bakom Gula villan och på så sätt ge utrymme för en större framtida byggnad i hörnet av S:t Lars- och S:t Johannesgatorna.

Efter Landskapets beslut att endast anta den väsentligt billigare tomtregleringen, lät Edlund 1929-1930 uppföra huset S:t Johannesgatan 12 (då nummer 15), ritat av Simon Lindsjö, med Anders Diös som byggmästare och nationen uppförde studentbostadshuset Arkadien på sin nyreglerade tomt 8 år senare.

När så Edlund avled utbjöd sterbhuset fastigheten Rosendal 13 till försäljning 1956. Först till Universitetet för ett pris av 1 100 000 kr och sedan till nationen för 900 000 kr. Nationen lät besiktiga och värdera fastigheten och fann att 700 000 kr var ett rimligt pris. Skattmästaren Jonas L. Samzelius föredrog ärendet för Nationsfullmäktige som då var beslutande i dessa frågor. Protokollet från tillfället inrymmer dels den skrivelse som Samzelius sammanställt på uppdrag av Förvaltningsdirektionen, dels § 15 där Fullmäktige beslöt ”att för en köpeskilling av kronor 690 000:- inköpa fastigheten nr 13 i kvarteret Rosendal i Uppsala”. Dessförinnan hade studenterna noga försäkrat sig om att nationen skulle kunna bebygga tomten med studentbostäder (genom rivning av Backmanska och Rosendals matsalar, något som lyckligtvis inte skedde).

Nationen flyttar in

Nationen har under långa tider utnyttjat källarutrymmena för olika ändamål, medan lägenheterna inledningsvis var svårare att nå. I de stora utrymmen som fanns ett halvplan under mark kunde man inhysa spexförråd, Madagaskarförråd, arkiv och bokmagasin. Kanske var det inte helt anpassade lokaler för denna användning, vilket kunde noteras främst på vissa arkivalier som förde en tynande tillvaro av vinddrag, fukt och sot i det gamla pannrummet och den svårangepassbara kolkällaren. Under tidigt 1980-tal kunde därför den då nyengagerade arkivarien Robert Axner finna ett bestånd av handlingar övertäckta av giftigt

Betjäntklocka på väggen i köket (ursprungligen i klarlackad ek) kopplad till matsal vardagsrum herrum och sängkammare

svartmögel och påväxt av svamp. Arkivet flyttades därför till ett angränsande magasin i källaren för att slutligen nå värmen i Stavenowska huset under 1990-talets sista år.

Bland hyresgästerna kan Engelska villan uppfattas som ett populärt hus där man gärna bor kvar länge. Som tidigare nämnts beboddes paradvåningen en trappa upp av H. W. Söderman från husets färdigställande och övriga lägenheter hyrdes ut till folk ur de högre samhällskretsarna. Edlund, som efterträdde Söderman i ägandet 1929, tog också över hans lägenhet och bebodde den fram till sin död 1956. Efter nationens övertagande märktes sannolikt inte alltför stora skillnader. Den häck som omgärdade Engelska villans del av trädgården var ännu kvar och de äldre i huset talade senare med nostalgi om tiden när de fortfarande hade ”sin egen gård”. När nationen tagit över tyckte de att de fick studenterna lite väl nära inpå sig. Plötsligt kunde folk ligga och sola halvnakna helt ogenerat, vilket naturligtvis inte var passande. Under 1970-talet tilltog också det våldsamma oljudet med de moderna stereoapparaterna, ”bergsprängarna”, som ställdes upp på Arkadiens balkonger med rikt-

ning mot trädgården och Engelska villan. Ur deras överdimensionerade högtalare dånade den senaste pop- och rockmusiken, något som för tankarna till senare års champagnegalopper.

Snart vaknade dock tankarna på att låta förtur gälla i hela kvarteret för hyresgäster med nationsanknytning och meritsystem diskuterades livligt. När två lägenheter plötsligt skulle bli lediga till sommaren 1975 fick Förvaltningsdirektionen bråttom att sätta samman riktlinjer för uthyrning av lägenheter inom Nationskvarteret, där hedersledamotskap, nationsaktivitet och antal terminer påverkade den sökandes köplacering. Man såg även nyttan med att ha hyresgäster som inte flyttade alltför ofta, samt att de kunde uppvisa ordnad ekonomi och goda referenser.

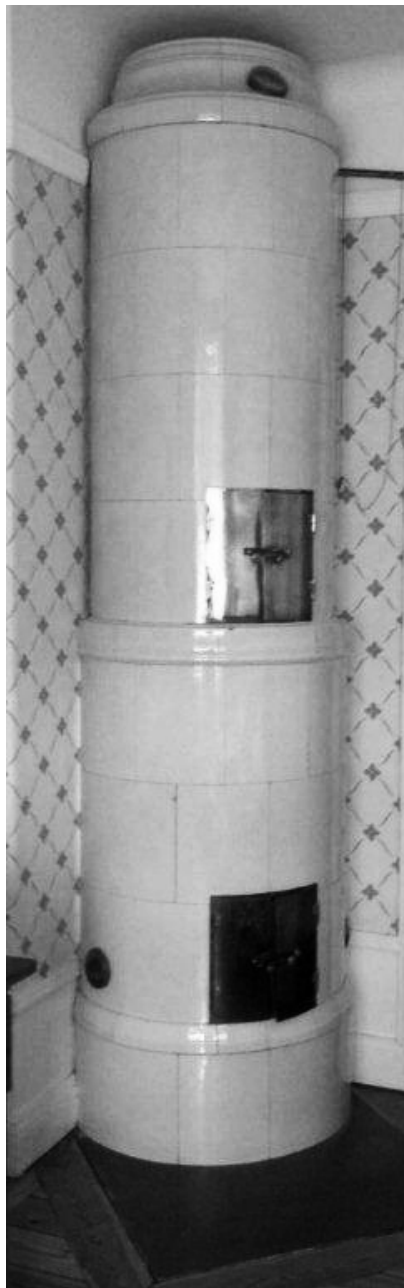
Av de sökande till dessa första två lägenheterna beslutade FD att med riktlinjerna som stöd erbjuda familjerna Lundmark och Lundberg kontrakt. Dessa kunde därmed ge huset en närmare anknytning till nationens studerande medlemmar. Kerstin och Arne Lundberg (närking respektive sörmlänning), som med sina många studie- och doktorandterminer, samt Arnes

ledamotskap i Biblioteksnämnden, lyckats samla höga nationspoäng, kunde då flytta in och har fortfarande kvar i sin lägenhet. Kerstin beskriver tiden i huset på följande sätt:

”Jag hade flera gånger passerat huset på Rundelsgränd och tänkt vad fint det är. Undrar vilka som kan bo där. Alldeles efter att vår dotter föddes läste jag en annons i UNT om två lägenheter som var lediga i Rundelsgränd 3, med företrädare för Snerikingar. För oss var det dags att lämna studentlägenheten i Triangeln, men vi saknade kapital att köpa något. Men hyran, skulle vi klara den? Den mindre lägenheten på fem rum skulle kosta, om jag minns rätt, c:a 1 100 kr efter renovering. Den större 1 300 kr. (trean i Triangeln kostade 675 kr i månaden, tio månader per år). Kanske skulle vi klara 1 100 kr.

Den mindre gick oss förbi. Den fick Berit och Ulf Lundmark som hade fler nationspoäng. Arne tackade nej till den större – 1 300 kr var för mycket. Jag fick då en snilleblix och föreslog att vi skulle fråga om vi kunde flytta in utan

Kakelugn i ljusgult kakel med tidstypiskt krön och punschvärmare ovan midjan från S:t Eriks Lervarufabriker.

renovering. Det fick vi och hyran blev ca 1 000 kr per månad. Vilken lycka! I augusti 1975 flyttade vi in. Det var värmebölja och mer än 30 grader varmt och ganska svettigt.

I lägenheten bodde, innan oss, doktor Melcherrson, överläkare på Tunåsens sjukhus, tillsammans med sin fru. Jag skulle tro att de flyttade i samband med att han då gick i pension. De hade byggt ett hus i Småland. De hade vita tunna gardiner i vardagsrummet och en stor flygel framför fönstret, minns jag. Jag minns att hon titade lite misstänksamt på oss. Vi såg nog ganska hippie-lika ut och

Avsnitt av trapphuset med sitt gulglaserade klyvtegel på väggarna.

hade med oss två små barn när vi gick husesyn. 'Ni ska väl inte ha kollektiv här?', sa hon ängsligt. 'Då flyttar vi inte!'

När alla möbler försvunnit såg allt lite annorlunda ut. Vi tyckte ändå att lägenheten var vacker, trots sitt oreparerade skick. Så gott som allt var målat i en ljusgul, vaniljliknande färg. På något ställe målat runt en bokhylla. Vi köpte lite basmöblemang på Ikea och tyckte vi hade det jättefint. Inte bara lägenheten var härlig, trädgården och läget också.

I huset bodde då som nämnts familjen Melcherrson, som flyttade ut från sexrummaren, och från lägenheten intill flyttade fru Rüffel.

Under oss, i paradvåningen, bodde fru Elsa Samuelsson. Hon närmade sig kanske de åttio vid den här tiden och var änka efter jägmästaren vid Uppsala universitet. Hon var en mycket trevlig gammal dam som bjöd på kaffe och gärna pratade bort en stund. Hon visade bland annat runt oss i källaren, där det fortfarande stod burkar kvar med konserverat kött. Hon hade själv bott i huset länge, inte sedan det var helt nybyggt, men flera årtionden. Hon berättade för mig

att det var chefen för ”kvarn” som låtit bygga det och själv bott i den våning hon sedan bodde i. Han hade sedan flyttat till Kåbo, där han byggt ett eget hus. Fru Samuelsson hade en son, som var någon sorts diplomat, och tre sonsöner. Hon bodde kvar här till början av 1980-talet, då hon flyttade till Borgarhemmet.

Bredvid fru Samuelsson, på våning 1, bodde en gammal man som arbetat på länsstyrelsen men nu var pensionär. Han var ensam, jag tror han var ungtkarl och inte änkling men jag vet inte säkert. Han var mycket tillbakadragen – grå och smal. Jag har en minnesbild av honom stående på balkongen en vackervårdag. Ute på gården var ett örönbedövande oväsen och han skakade sakta någon filt. Efter honom bodde en ganska kort tid Anders Ottner med fru.

På bottenvåningen, i den stora lägenheten, bodde 1975 prosten Löfqvist och hans fru. De hade också en liten tax. Fru Löfqvist bodde kvar i huset ända till början av 2000-talet då hon var över 90 år. Hon flyttade då för att bo närmre sin son. Intill dem bodde Möllersvärd. Han bytte senare sin lägenhet mot en mindre på

Sturegatan och in flyttade Farid Boudjri och Elisabet Edell samt deras tre döttrar.

Under de första åren var reparatio- nerna få, vilket i och för sig sko- nade huset från okänslig sanering. När trapphuset skulle målas om lyckades jag faktiskt få dem att inte behålla men väl göra nya bloms- lingor ovanför de gula plattorna.”

Avslutningsvis kan konstateras att hundraårsjubilarer Engelska villan har levtt ett mycket spännande och innehållsrikt liv. Den har åldrats med behag och turligt nog slup- pit drabbas av alltför hårda eller missriktade ansiktslyftningar och har därmed undvikit att mista sin charm eller ännu värre, att drab- bas av en för tidig död. Nationens medlemmar har all anledning att känna stolthet över den arkitekto- niska fullträff som vi här förvaltar, samtidigt som vi inte får glömma det ansvar vi har att ta hand om huset. Kommande generationer måste också ges möjligheten att uppleva samma omistliga värden som dagens nationsmedlemmar och hyresgäster kan göra, när de vistas i och kring vår teglade kul- turskatt.

IN MEMORIAM

Gunnel Forsberg Warringer

av Bertil Lindmark

Gunnel Forsberg Warringer föddes den 28 augusti 1939 i Stockholm och avled i Kalmar den 18 maj 2012.

Hon växte upp i Örebro, tog studentexamen vid HALF vt -60 och skrevs in i nationen ht -60. 1964 tog hon sin filosofie kandidatexamen, med ämnena etnografi, folklivsforskning och arkeologi. Redan före sin examen började hon praktisera som arkeolog, bland annat vid Borgholms slottsruin. Redan samma år som hon tog sin examen fick Gunnel fast anställning som amanuens vid Kalmar läns museum, som förblev hennes arbetsplats ända fram till pensioneringen. Under flera perioder vikarierade hon som landsantikvarie.

Under 1960-talet stod en stor del av den gamla bebyggelsen på Kvarnholmen i Kalmar inför rivningshot. Gunnel arbetade mycket engagerat med dessa frågor och hennes insatser fick så pass avgörande betydelse att flera av de hotade husen kunde räddas

åt eftervärlden. Hon var också engagerad i Kalmar slotts och domkyrkas restaureringar. År 1974 blev Gunnel avdelningschef för musei- och utställningsavdelningen.

Från mitten av 80-talet och fram till sin pensionering ägnade hon sig med stort engagemang åt dokumentering och utställningar rörande Kalmarkonstnären Jenny Nyström, som bland annat visualiserade den svenska tomten. Gunnel producerade bland annat en utmärkt bild-/filmpresentation där vi hör både den berömda konstnärens röst och Gunnels speakeröst. Jag kan varmt rekommendera alla besökare till Kalmar läns museum att ta del av ovan nämnda unika presentation.

Jag arbetade tillsammans med Gunnel när hon, som nationens klubbmästarinna, och jag som SNallygeneral anordnade SNallygasquer. Hon hade humor och espri samt en vilja att prestera allt till det bästa. Vi hade roligt när vi träffades på nationen, S:t Larsgatan

eller i sällsynta fall i universitetsbyggnaden. Så skildes våra vägar åt då vi båda lämnade den bästa av nationer – Gunnel för att bosätta sig i Kalmar och jag i Trollhättan.

Men si, år 1977, efter 13 år, möttes vi igen på en gata i Kalmar dit jag med familj var stadd i flyttning, och vi kunde omgående och med lätthet återuppta den avbrutna

konversationen från Uppsalatiden.

Under sina sista år kämpade Gunnel tappert med en vacklande hälsa. Trots denna kamp var det en positiv och leende vän jag mötte då och då. Det är sorgesamt att Ditt glada skratt aldrig mer kan höras!

Bertil Lindmark

Ämbetsförteckning Södermanlands-Nerikes nation hösten 2012 och våren 2013

Ämbete	Efternamn	Förnamn	Titel	Termin
Inspektor	Åqvist	Johan	Prof.	
Proinspektor	Ingelsson	Erik		
Skattmästare	Fors	Martin	Fil. kand.	
Vik. Skattmästare	Forsgren	Peter		
Förste kurator	Holmberg	Lukas	Stud.	
Andre kurator	Fhürong	David	Fil. kand	HT12
Andre kurator	Tove	Åkerrén	Stud.	VT13
Tredje kurator	Kagebeck	Jonas	Stud.	
Antikvarie	Brolin Janson	Matilda	Stud.	
Arkivarie	Piiroinen	Nadja	Stud.	
Barmästare	Ebbesson	Markus	Stud.	HT12
Barmästare	Stavengren	Erik	Stud.	HT12
Barmästare	Elofsson	Niklas	Stud.	HT12
Barmästare	Falkman	Oscar	Stud.	HT12
Barmästare	Unger Berglund	Anna	Stud.	VT13
Barmästare	Clarke	Sam	Stud.	VT13
Barmästare	Söderberg	Theodor	Stud.	VT13
Barmästare	Jerwanska	Victoria	Stud.	VT13
Bibliotekarie	Stenström	Lovisa	Stud.	VT13
Biblioteksassistent	Berglund	Kerstin		
Datorförman	Ebbesson	Markus	Stud.	
Fanbärare 1.	Åqvist	Christina	Stud.	HT12
Fanbärare 1.	Askerlund	Sara	Stud.	VT13
Fanbärare 2.	Flodin	Erik	Stud.	HT12
Fanbärare 2.	Curman	Clara	Stud.	VT13
Fotoföreningens ordf.	Lundin	Fredrik		
HB:s anförare	Almgren	Maja	Stud.	HT12
HB:s anförare	Clarkson	Niklas	Stud.	VT13
Helgfikavärd	Eka	Andreas	Stud.	HT12
Helgfikavärd	Curling	Alexander	Stud.	HT12
Helgfikavärd	Söderberg	Theodor	Stud.	HT12
Helgfikavärd	Unger Berglund	Anna	Stud.	HT12
Helgfikavärd	Olsson	Carl	Stud.	VT13

Helgfikavård	Klaussén	Emilia	Stud.	VT13
Helgfikavård	Rosengren Keijser	Klara	Stud.	VT13
Helgfikavård	Alm	Linnea	Stud.	VT13
Idrottsförman	Elofsson	Niklas	Stud.	HT12
Idrottsförman	Larsson	Petter	Stud.	VT13
Intendent	Forsgren	Peter		
Internationell sekreterare	Dankanich	Julia	Stud.	HT12
Internationell sekreterare	Tilling	Jonas	Stud.	
Internationell sekreterare	Morris	Tiffany	Stud.	VT13
Klubbmästare	Sjöblom	Evelina	Stud.	HT12
Klubbmästare	Åkerrén	Tove	Stud.	HT12
Klubbmästare	Wilbrand	Fredrik	Stud.	VT13
Klubbmästare	Ebbesson	Markus	Stud.	VT13
Krönikör	Stavegren	Erik	Stud.	HT12
Krönikör	Michailaki	Daphne	Stud.	VT13
Köksmästare	Karlson Bobits	Jonas	Stud.	HT12
Köksmästare	Elofsson	Niklas	Stud.	VT13
Kördirektör	Wesslén	Cecilia	Stud.	
Kördiregent	Sherman	Philip		
Körens festmarskalk	Melin	Tove	Stud.	HT12
Körens festmarskalk	Peters	Erica	Stud.	VT13
Landskapets ordförande	Källberg	Tomas		
Marknadsföringsförman	Didner	Maria	Stud.	
Marskalk	Oldmark	Joakim	Stud.	
Musikanförelse	Lundevall	David	Stud.	
Nationsfotograf	Dahl	Madelene	Stud.	HT12
Nationsfotograf	Eka	Andreas	Stud.	VT13
Nationskaplan	Sundmark	Sigrid	Teol. kand.	
Nämndsekreterare	Ingvarsson	Johanna	Stud.	
Programsekr.	Johansson	Ellinor	Stud.	HT12
Programsekr.	Larsson	Rickard	Stud.	VT13
Programvärd	Didner	Maria	Stud.	HT12
Programvärd	Åqvist	Christina	Stud.	HT12
Programvärd	Klaussén	Emilia	Stud.	VT13
Programvärd	Alm	Linnea	Stud.	VT13
Recentiorsförman 1.	Sahlén	Klara	Stud.	HT12
Recentiorsförman 1.	Michailaki	Daphne	Stud.	HT12
Recentiorsförman 2.	Tibbing	Magnus	Stud.	
Recentiorsförman 3.	Åqvist	Christina	Stud.	HT12
Recentiorsförman 3.	Fors Lundberg	Julia	Stud.	VT13

Redaktör 1.	Curman	Clara	Stud.	HT12
Redaktör 1.	Rüegg	Jana	Stud.	VT13
Redaktör 2.	Rüegg	Jana	Stud.	HT12
Redaktör 2.	Sjöblom	Evelina	Stud.	VT13
Restaurangchef	Fors Lundberg	Julia	Stud.	HT12
Restaurangchef	Stavengren	Erik	Stud.	VT13
Seniorföreningens ordf.	Franzén	Hans	Fil. kand.	
Spexdirektör 1.	Falkman	Oscar	Stud.	
Spexdirektör 2.	Perup	Tobias	Stud.	HT12
Spexdirektör 3.	Wildbrand	Fredrik	Stud.	VT13
Stipendiesekreterare	Tovesson	Stefan	Stud.	
Sånganförare	Henryson	Hanna	Stud.	HT12
Sånganförare	Flodin	Erik	Stud.	VT13
Teaterdirektör	Paulsrud	Emil	Stud.	
Torsdagsvärd	Alm	Linnea	Stud.	HT12
Torsdagsvärd	Klaussén	Emilia	Stud.	HT12
Torsdagsvärd	Nordlund	Charlotta	Stud.	VT13
Torsdagsvärd	Möller	Molly	Stud.	VT13
Trikadiens ekonomiansv.	Pettersson	Madelen		
T-träffsvärd	Ingvarsson	Johanna	Stud.	HT12
T-träffsvärd	Stadin	Evelina	Stud.	HT12
T-träffsvärd	Viegård	Joel	Stud.	VT13
T-träffsvärd	Björkman	Isabella	Stud.	VT13

Nämnder och utskott läsåret 2012–2013

Besvärskottet

Besvärskott 1	Åqvist	Johan	Prof.
Besvärskott 2	Engelsson	Maria	Jur.kand
Besvärskott 3	Lind	Gustaf	

Biblioteksnämnden

Biblioteksnämnden 01	Andre kurator			
Biblioteksnämnden 02	Bibliotekarien			
Biblioteksnämnden 03	Arkivarien			
Biblioteksnämnden 04	Antikvarien			
Biblioteksnämnden 05	Henryson	Hanna	Stud.	
Biblioteksnämnden 06	Sjöblom	Evelina	Stud.	
Biblioteksnämnden 07	Michailaki	Daphne	Stud.	
Biblioteksnämnden 08	Curman	Clara	Stud.	
Biblioteksnämnden 09	Wijgård	Kickan	Stud.	
Biblioteksnämnden 10	Köllner	Emilia	Stud.	
Biblioteksnämnden 11	Ruëgg	Jana	Stud.	
Biblioteksnämnden 12	Åkerrén	Tove	Stud.	HT12
Biblioteksnämnden 12	Curling	Alexander	Stud.	VT13

Förvaltningsdirektion & Stiftelsens styrelse

Förvaltningsdirektion 01	Skattmästare			
Förvaltningsdirektion 02	Förste kurator			
Förvaltningsdirektion 03	Andre kurator			
Förvaltningsdirektion 04	Tredje kurator			
Förvaltningsdirektion 05	Janson	Ingemar		
Förvaltningsdirektion 06	Jansson	Stefan		
Förvaltningsdirektion 07	Petterson	Thomas		
Förvaltningsdirektion 08	Back	Karin		HT12
Förvaltningsdirektion 08	Syrén-Juhlin	Emma		VT13
Förvaltningsdirektion 09	Gustavsson	Jan		
Förvaltningsdirektion 10	Björnsjö	Agnet		

Stadgeutskottet

Stadgeutskott 1	Lundevall	David		
Stadgeutskott 2	Siocrona	Peder		
Stadgeutskott 3	Wijgård	Kickan		HT12
Stadgeutskott 3	Forsberg	Philip		VT13

Stadgeutskott 3 Siocrona Peder VT13

Nationsnämnden

Nationsnämnden 01	Förste kurator			
Nationsnämnden 02	Andre kurator			
Nationsnämnden 03	Tredje kurator			
Nationsnämnden 04	Wijgård	Kickan	Stud.	
Nationsnämnden 05	Karlsson	Elin	Stud.	
Nationsnämnden 06	Sahlén	Klara	Stud.	
Nationsnämnden 07	Stenström	Lovisa	Stud.	
Nationsnämnden 08	Hellen	Kenth	Stud.	
Nationsnämnden 09	Årerrén	Tove	Stud.	HT12
Nationsnämnden 09	Olsson	Simon	Stud.	VT13
Nationsnämnden 10	Winnberg	Andreas	Stud.	
Nationsnämnden 11	Didner	Michael	Stud.	
Nationsnämnden 12 s.	Almegård	Lars	Stud.	
Nationsnämnden 13 s.	Köllner	Emilia	Stud.	
NN (avgått under per.)	Henryson	Hanna	Stud.	HT12
NN (avgått under per.)	Mo	Karin	Stud.	HT12

Stipendienämnden

Stipendienämnden 01	Förste kurator			
Stipendienämnden 02	Stipendiesekreterare			
Stipendienämnden 03	Winnberg	Andreas	Stud.	
Stipendienämnden 04	Lundevall	David	Stud.	
Stipendienämnden 05	Stavegren	Erik	Stud.	
Stipendienämnden 06	Stadin	Evelina	Stud.	
Stipendienämnden 07	Karle	Kajsa	Stud.	
Stipendienämnden 08	Ebbesson	Markus	Stud.	
Stipendienämnden 09	Didner	Michael	Stud.	
Stipendienämnden 10	Oldmark	Joakim	Stud.	HT12
Stipendienämnden 10	Norrman	Anna	Stud.	VT13

Valutskottet

Valutskottet 01	Förste kurator			
Valutskottet 02	Alm	Linnea	Stud.	
Valutskottet 03	Wilbrand	Fredrik	Stud.	
Valutskottet 04	Engblom	Jolinn	Stud.	
Valutskottet 05	Rosengren	Keijser Klara	Stud.	
Valutskottet 06	Falkman	Oscar	Stud.	
Valutskottet 07	Leire	Tove	Stud.	
Valutskottet 08	Curman	Clara	Stud.	HT12
Valutskottet 08	Olsson	Carl	Stud.	VT13
Valutskottet 09	Flodin	Erik	Stud.	HT12
Valutskottet 09	Klaussen	Emilia	Stud.	VT13
Valutskottet 10	Stavegren	Erik	Stud.	HT12
Valutskottet 10	Karlson Bobits	Jonas	Stud.	VT13
Valutskottet 11	Mårtensson	Maria	Stud.	HT12
Valutskottet 11	Fors Lundberg	Julia	Stud.	VT13
Valutskottet 12	Janson Brolin	Matilda	Stud.	HT12
Valutskottet 12	Perup	Tobias	Stud.	VT13
Valutskottet 13		Vakant		

Revisorer

Revisor (1Q + stip.nämnd)	Stensson	Ella
Revisor (2Q bitr.)	Hellen	Kenth
Revisor (2Q bitr.)	Fhürong	David
Revisor (3Q bitr.)	Norrman	Anna
Revisor (1Q, 2Q, 3Q, NN) 1	Thulin	Per
Revisor (1Q, 2Q, 3Q, NN) 2	Grape	Mikael
Revisor (Skattm., FD)	Skantz	Mari
Revisor (Stiftelsen)	Skantz	Mari

Nationsföreningar

HB:s Vänner

Ordförande: Olle Nordberg
Sekreterare: Henrik Ågren

IF Trikadien

Ordförande: Jonas Karlson Bobits

TEKF

Ordförande: Emma Fredbäck

Strängnäs Djäknar

Kontaktperson: Hanna Henryson

